

एकादशेति प्राणभृतांपशूनां जीवपशूनां एकादशिनः एकादशेन्द्रियाणि प्रकाशकानियेषु ते विषयाः शब्दादयस्ते एकादशैव संख्याताः त एव सर्वे पिप्रत्येकं यूपाः बंधकाः रागादयः नैषां कश्चिदप्यबंधकोस्तीति वक्तुं पुनरेकादशग्रहणं अतोत्र अविमृष्टविधेयां शतादोषो नास्तीति ज्ञेयं विकाराः शब्दादिग्रहजाः हर्षविषादाः त एते दिवित्स्वर्गे पिरुद्राः रोदयितारो देवानामपि संति किमु तमनुष्याणां तथा च सत्यात्मनो संगत्वं कथं स्यात् प्रत्यक्षेण दुःखानुभवादित्याक्षेपः रुद्रा एकादशोक्ताः स्वरपिशुरपशूदूरोदयं तीन्द्रियाणि तेषामेकादशार्थाद्युपश्रुतिगडनेयूपभूता भवन्ति रागद्वेषद्वयानि प्रतिविषयममीतद्युजांस्युर्विकारास्तद्वन्तस्ते पि चैकादशय दिहासिनोत्येकैकैकमेवां ॥ ११ ॥ १८ ॥ दृष्टान्तमुखेनैव दार्ष्टान्तिकं निर्दिशन्परिहरत्यष्टावक्रः यद्यपि अत्र संवत्सरजगत्सौमासाक्षरेभ्यो न तिरिक्ते एव संघातादन्यः शुद्धश्चेतनो मूढानामप्रसिद्धस्तथापि आनंदारुध्ये

बंधुवाच एकादशैकादशिनः पशूनामेकादशैवात्र भवंति यूपाः ॥ एकादशप्राणभृतां विकारा एकादशोक्ता दिवि देवेषु रुद्राः ॥ १८ ॥ अष्टा
वक्र उवाच संवत्सरं द्वादशमासमाहुर्जगत्याः पादो द्वादशैवाक्षराणि ॥ द्वादशाहः प्राकृतो यज्ञ उक्तो द्वादशादित्यान्कथयंती हवीराः ॥ १९ ॥

वरवल्बिमानि भूतानि जायंत इति श्रुतेर्यथा अहर्गणानां द्वादशाह एव संघातस्य कृत्स्नस्य शुद्धं ब्रह्मैव प्रकृतिः एतदेव कुत इत्यपेक्षायां चित्तशुद्ध्यैकगम्यो यमर्थो न शुष्कतर्कगम्य इत्याह द्वादशादित्यानि धीराः ध्यानवंतो योगिनः आदित्यान् आददेते इन्द्रियाणि स्वस्वविषयेभ्यो व्यावर्तयंति तद्द्वारा प्रत्यक्तत्त्वमधिगमयंति तान् द्वादशसंख्याकान् आहुः स न तु जाताद्याः उद्योगादौ धर्मश्च सत्यं च दमस्तपश्च अमात्सर्यं ह्रीस्ति क्षानसूया यज्ञश्च दानं च धृतिर्योगो महान् व्रतानि वै द्वादशब्राह्मणस्येति बंधप्रत्यक्षमेतद्ब्रह्म यजगती वर्षवर्द्धनमासा संघातात् प्रत्यगात्मानधिक इति यदप्यस्ति लोके तथापि वागारभ्यो विकारः प्रकृतिरविकृतिर्द्वादशा हादिवत्कोप्यस्सेषां भान आत्मा शमिभिरधिगतो वैकृता नैनमीयुः ॥ १२ ॥ १९ ॥